

Nowe wymogi kapitałowe FRTB z tytułu ryzyka rynkowego i ich wpływ biznesowy

Styczeń 2020 r.

Kontakt



Dominik Łogin
Senior Menedżer, EY

Tel.: +48 519 033 751
Mail: Dominik.Login@pl.ey.com



Marcin Maciaszczyk
Senior Consultant, EY

Tel.: +48 519 033 746
Mail: Marcin.Maciaszczyk@pl.ey.com



Metody FRTB wprowadzi istotne zmiany w sposobie wyznaczania wymogu kapitałowego dla ryzyka rynkowego

- ▶ Uchwalony w czerwcu 2019r. pakiet CRR2 wprowadza istotne zmiany w sposobie wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego. Instytucje o istotnej skali działalności handlowej, będą w przyszłości wyznaczać wymóg kapitałowy za pomocą nowej metody standardowej - metody FRTB opartej o parametry ryzyka portfela handlowego banku
- ▶ Zgodnie z zaprezentowanym poniżej harmonogramem wdrożenia metody FRTB:
 - W 2021 r. wprowadzony będzie obowiązek raportowania wyliczeń (dla kwalifikowanych instytucji)
 - W 2023 r. wejdzie w życie formalny obowiązek wyznaczania wymogów kapitałowych nowymi metodami, wprowadzony zapisami przyszłego pakietu CRR3



- ▶ Pomimo, że obowiązek raportowy i faktyczna zmiana w wymogach kapitałowych banku będą miały miejsce w przyszłości, reżim FRTB stanowi istotne wyzwanie operacyjne i biznesowe, na które lokalny sektor bankowy powinien przygotować się możliwie wcześnie
- ▶ Aspekt operacyjny wdrożenia FRTB związany jest z mechanizmem działania metody. Wymaga ona wyznaczenia precyzyjnie zdefiniowanych wrażliwości portfela handlowego banku, które są następnie agregowane w finalny wymóg kapitałowy, przy zastosowaniu regulacyjnych wag ryzyka dla każdej wrażliwości. Z punktu widzenia banków będzie to oznaczać konieczność wprowadzenia procesu wyznaczania kompletnego zbioru wymaganych wrażliwości oraz wdrożenia narzędzia implementującego algorytm FRTB
- ▶ Aspekt biznesowy FRTB związany jest z wpływem na wysokość wymogów z tyt. ryzyka rynkowego. Wg danych EBA (Basel III Monitoring Exercise, Październik 2019) średni wzrost wymogów kapitałowych z tyt. FRTB w bankach II grupy (banki lokalne) wyniosła na koniec 2018 r. ok 60%. Skala tego wzrostu maskuje jednak istotne zmiany w strukturze wymogu kapitałowego generowane przez metodę FRTB. Dalsza część artykułu przybliży te właśnie efekty

Komponenty nowej metody standardowej FRTB zgodnie z CRR 2 i BCBS 457

DLA CELU ANALIZY WPŁYWU WPROWADZENIA FRTB WARTO PRZEANALIZOWAĆ JAKIE SĄ SKŁADOWE KOMPONENTY NOWEJ METODY

WYMÓG FUNDUSZY WŁASNYCH Z TYTUŁU RYZYKA RYNKOWEGO

1 | Metoda oparta na wrażliwościach (art. 325d-325ay CRR2, BCBS 457)

1a | Ryzyko Delta

1b | Ryzyko Vega

1c | Ryzyko Curvature

2 | Default Risk Charge

(art. 325v CRR2, BCBS 457)

3 | Residual Risk Add-on

(art. 325u CRR2, BCBS 457)

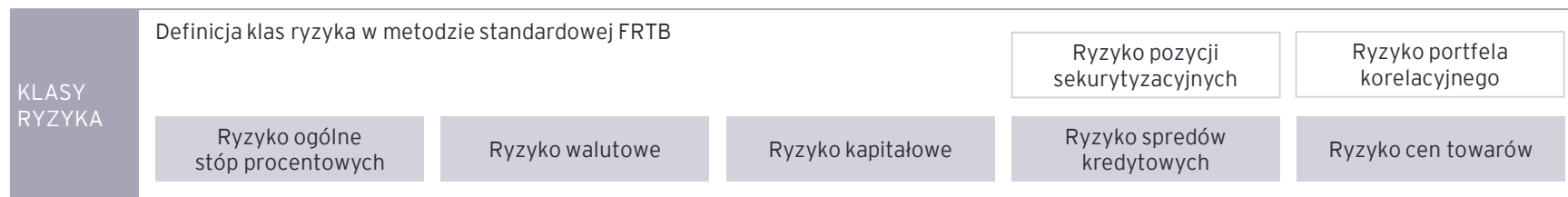
Delta: wrażliwość wyceny portfela handlowego na zmianę cenowych czynników ryzyka (IR, FX, Credit, Equity, Commodity) o 1 pb lub 1%

Vega: wrażliwość wyceny portfela handlowego na przesunięcie zmienności implikowanej (IR, FX, Credit, Equity, Commodity) o 1%

Curvature: inkrementalna wrażliwość wyceny portfela nieujęta w ryzyku Delta (uwzględnia ryzyko Gamma i ryzyka wyższego rzędu)

DRC: ryzyko z tytułu niewypłacalności emitenta obligacji lub instrumentów udziałowych

Ryzyko rezydualne: dodatkowy wymóg kapitałowy dla opcji egzotycznych (m.in. binarnych, barierowych, azjatyckich) w wys. 0,1% nominalu



Wpływ FRTB dla wysokości wymogu kapitałowego wybranych klas ryzyka

ETAPY KALKULACJI WYMAGU KAPITAŁOWEGO W METODZIE FRTB

1

Przypisanie pozycji do klas ryzyka, koszyków i czynników ryzyka

2

Obliczenie wrażliwości wyceny pozycji na zmianę czynników ryzyka

3

Obliczenie ważonych wrażliwości

4

Agregacja ważonych wrażliwości w koszykach

5

Agregacja na poziomie klasy ryzyka

Zastosowanie algorytmu FRTB (główne kroki podsumowano w tablicy obok) prowadzi do wyznaczenia obciążenia kapitałowego dla poszczególnych klas ryzyka

Nasze analiza metody FRTB wskazała na następujące główne efekty wpływające na wysokość zagregowanego wymogu dla ryzyka rynkowego, których mogą spodziewać się banki:

RYZIKO OGÓLNE STÓP PROCENTOWYCH

- ▶ Z naszych obserwacji wynika, że zagregowany wymóg kapitałowy dla ryzyka stóp procentowych może ulec zmniejszeniu w przypadku lokalnych instytucji
- ▶ Jest to spowodowane uwzględnieniem częściowej kompensacji ryzyka zarówno pomiędzy tenorami krzywej procentowej dla danej waluty jak i krzywymi procentowymi dla różnych walut. W ten sposób metoda FRTB lepiej niż obowiązujące w CRR metody oddaje rzeczywistą dynamikę zmian wartości portfela instrumentów stopy procentowej

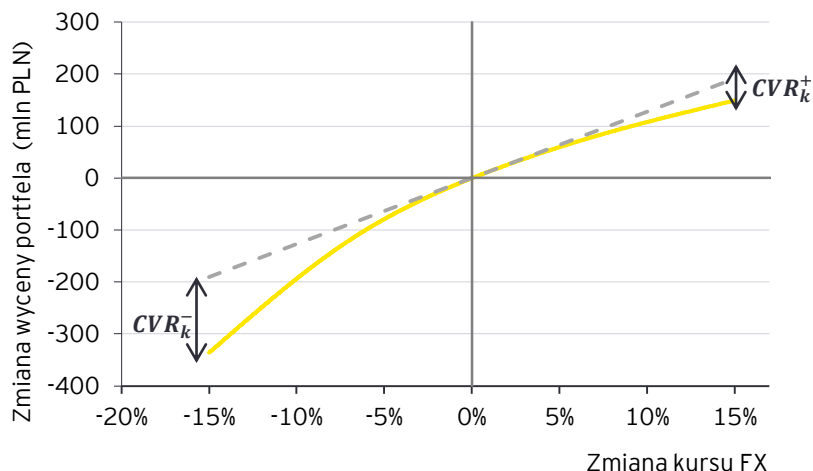
RYZIKO WALUTOWE

- ▶ Wprowadzenie metody FRTB dla większości lokalnych instytucji spowoduje powstanie odrębnego wymogu dla ryzyka walutowego
- ▶ Do tej pory banki lokalne korzystały w tym zakresie ze zwolnienia wynikającego z art. 351 CRR (zagregowana pozycja walutowa niższa niż 2% funduszy własnych). Rozporządzenie CRR2 nie generuje analogicznego zwolnienia, w związku z czym komponent walutowy będzie obecny dla wszystkich instytucji. Skala oczekiwanego wzrostu będzie proporcjonalna do ekspozycji portfela transakcji walutowych

RYZIKO SPREADÓW KREDYTOWYCH

- ▶ Ryzyko spreadów kredytowych ujęte jest w metodzie FRTB na dwa sposoby: kapitalizowana jest zarówno zmiana rynkowych spreadów kredytowych jak i efekt jump-to-default poprzez komponent DRC
- ▶ W obu przypadkach penalizowane są instrumenty dłużne nieuprzywilejowane oraz bez zewnętrznego ratingu. Banki działające jako organizatorzy emisji klientowskich, które obejmowały części tych emisji na księgę handlową mogą spodziewać się bardzo istotnego wzrostu obciążeń kapitałowych
- ▶ W dłuższy okresie spodziewamy się również negatywnego wpływu na skłonność banków do gwarantowania i obejmowania emisji instrumentów dłużnych klientów

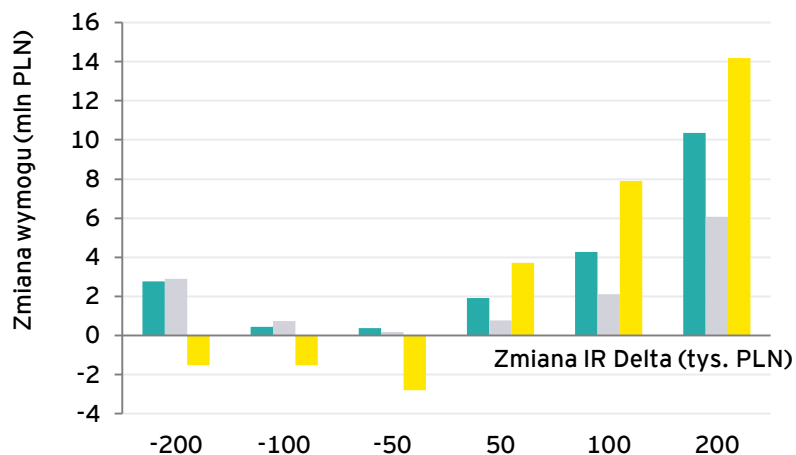
Nasze obserwacje w zakresie działania metody FRTB



ISTOTNY WPŁYW CURVATURE DLA INSTRUMENTÓW OPCYJNYCH

- ▶ Jeden z mniej oczywistych efektów działania metody FRTB objawia się dla instrumentów opcyjnych. Zamieszczony obok wykres obrazuje sposób wyznaczania wartości ryzyka Curvature dla tych instrumentów
- ▶ Warto zauważyć, że wartość Curvature jest wyznaczana przy dużym szoku dla aktywa bazowego (+/- 15%). Oznacza to, że na wartość Curvature będzie się składać zarówno komponent związany ze zmianą ceny aktywa bazowego (zadany przez FRTB szok) jak i komponent wynikający z różnicy zmienności (ruch po uśmiechu zmienności). W efekcie metoda FRTB penalizuje pozycje opcyjne, szczególnie o otwartych profilach kierunkowych
- ▶ Dla pozycji opcyjnych non-ATM będzie również występował efekt wypukłości wymogu kapitałowego (nieliniowe wzrosty wymogu), generowany przez wypukły charakter wrażliwości instrumentów opcyjnych

■ IR USD 5Y ■ IR EUR 5Y ■ IR PLN 5Y



NIELINIOWA I TRUDNA DO PRZEWIDZENIA RELACJA POMIĘDZY RYZYKIEM PORTFELA A WYSOKOŚCIĄ WYMAGU KAPITAŁOWEGO

- ▶ Z punktu widzenia zarządzających działalnością handlową w bankach praktyczną trudność w stosowaniu metody FRTB może stanowić nieoczywisty wpływ rozmiarów otwartej pozycji na wysokość wymogu kapitałowego
- ▶ Uwzględnienie korelacji czynników ryzyka wewnątrz poszczególnych klas ryzyka oraz możliwe zmiany wiodącego scenariusza korelacji (metoda stosuje trzy scenariusze korelacji i uwzględnia wyliczenie ze scenariusza generujące maksymalne obciążenie), wymóg kapitałowy FRTB zachowuje się nieliniowo względem struktury portfela
- ▶ Przedstawiona obok symulacja dla przykładowego portfela instrumentów stopy procentowej pokazuje niemonotoniczne zachowanie wymogu względem ryzyka portfela

Inicjatywy wymagane w celu przygotowania banku do reżimu FRTB

KLUCZOWE WSKAZÓWKI



Przegląd portfela instrumentów dłużnych bez ratingu

Zasady wyznaczania nowych wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka rynkowego penalizują portfele nienotowanych obligacji bez ratingu, które obarczone są ponad 2-krotnie wyższą wagą ryzyka. Z punktu widzenia optymalizacji wymogu, warto rozważyć utrzymywanie w portfelu handlowym jedynie papierów z ratingiem



Wycena obciążeń kapitałowych przy zawieraniu transakcji

Jak pokazano w artykule, wybrane typy transakcji (walutowe, kredytowe, akcyjne) mogą generować istotne obciążenia kapitałowe dla banków. W przyszłości konieczne będzie uwzględnienie efektów kapitałowych przy wycenie transakcji, szczególnie w sytuacji gdy pozycje nie mogą być w 100% zabezpieczone na rynku międzybankowym



Monitorowanie wymogu dla otwartej pozycji opcyjnej i odpowiednia strukturyzacja produktów

Istotny wpływ komponentów Vega i Curvature powoduje, że ważne dla banków stanie się monitorowanie wpływu portfeli opcyjnych na zagregowane wymogi kapitałowe.

Odpowiednie dopasowanie profilu wrażliwości oferowanych produktów opcyjnych może się okazać kluczowe dla przeciwdziałania wzrostom wymogu kapitałowego

INICJATYWY STRATEGICZNE DO PODJĘCIA

1

Analiza wpływu wprowadzenia metody FRTB na bank

- ▶ Bieżąca analiza wysokości wymogu kapitałowego FRTB w podziale na czynniki ryzyka, względem oczekiwanego zwrotu pozycji w portfelu handlowym
- ▶ Analiza luki procesowej i systemowej dla produkcyjnego wdrożenia metody standardowej FRTB

2

Aktywne zarządzanie rozkładem ekspozycji w portfelu

- ▶ Strukturyzacja oferty produktowej dla minimalizacji wymogu kapitałowego
- ▶ Wdrożenie narzędzia do wyznaczania i symulacji wymogu FRTB dostępnego dla jednostek transakcyjnych banku

EY | Assurance | Tax | Transactions | Advisory

O firmie EY

EY jest światowym liderem rynku usług profesjonalnych obejmujących usługi audytorskie, doradztwo podatkowe, doradztwo biznesowe i doradztwo transakcyjne. Nasza wiedza oraz świadczone przez nas najwyższej jakości usługi przyczyniają się do budowy zaufania na rynkach kapitałowych i w gospodarkach całego świata.

W szeregach EY rozwijają się utalentowani liderzy zarządzający zgranymi zespołami, których celem jest spełnianie obietnic składanych przez markę EY.

W ten sposób przyczyniamy się do budowy sprawniej funkcjonującego świata. Robimy to dla naszych klientów, społeczności, w których żyjemy i dla nas samych.

Nazwa EY odnosi się do firm członkowskich Ernst & Young Global Limited, z których każda stanowi osobny podmiot prawny. Ernst & Young Global Limited, brytyjska spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji (company limited by guarantee) nie świadczy usług na rzecz klientów.

Aby uzyskać więcej informacji, wejdź na www.ey.com/pl

EY, Rondo ONZ 1, 00-124 Warszawa

© 2019 EYGM Limited.

Wszelkie prawa zastrzeżone.

Niniejsza publikacja została sporządzona z należytą starannością, jednak z konieczności pewne informacje zostały podane w skróconej formie. W związku z tym publikacja ma charakter wyłącznie orientacyjny, a zawarte w niej dane nie powinny zastąpić szczegółowej analizy problemu lub profesjonalnego osądu. EY nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek straty powstałe w wyniku czynności podjętych lub zaniechanych na podstawie niniejszej publikacji. Zalecamy, by wszelkie przedmiotowe kwestie były konsultowane z właściwym doradcą.

